

INFORMACE

Vzhledem k rekonstrukci objektů Hvězdárny Valašské Meziříčí jsou akce konané v prostorách hvězdárny včetně astronomických pozorování **do poloviny měsíce prosince zrušeny**.

Aktuální informace o průběhu rekonstrukce najdete na stránkách hvězdárny na adrese www.astrovm.cz/cz/o-nas/rekonstrukce-2016.html.

Omlouváme se všem návštěvníkům a zájemcům a věříme, že i přes tyto změny nám zachováte svou přízeň.

Děkujeme za pochopení.

PŘIPRAVUJEME

Hvězdárna Valašské Meziříčí se letos poprvé aktivně zapojí do největšího vědeckého festivalu v České republice:

TÝDEN VĚDY A TECHNIKY,

který bude letos zahájen v úterý 1. listopadu a skončí v neděli 13. listopadu a ponese se v duchu motta „Za hranice známého“.



V rámci Týdne vědy a techniky od 1. 11. do 13. 11. pořádá hvězdárna na území Zlínského kraje **cyklus populárně-odborných přednášek a besed** s širokým rozsahem atraktivních témat.

Ve dnech 3. – 5. listopadu 2016 se v Muzejním a galerijním centru Zámku Žerotínů ve Valašském Meziříčí uskuteční **Třídenní festival vědy a techniky** určený nejen žákům a studentům, ale i zvědavým lidem všech věkových skupin. Součástí festivalu bude výstava **Dobrodružství vědy a techniky**, expozice astronomické techniky a speciální program **Experimenty a ukázky** pro školy a veřejnost - pokusy s rozkladem světla, základy optických jevů a optických soustav, elektromagnetismus trochu jinak a přesto zajímavě, jak fungují a zobrazují moderní CCD prvky, robotika a automatizace v praxi včetně možnosti aktivně se zapojit do programování robotických sestav a manipulátorů.

Seznam přednášek a termíny jednotlivých akcí budou zveřejněny na webových stránkách Hvězdárny Valašské Meziříčí.

Týden vědy a techniky ve Valašském Meziříčí finančně podpořili Město Valašské Meziříčí a společnost DEZA, a. s.

Na organizaci se podílí Akademie věd ČR, Zlínský kraj, Muzeum regionu Valašsko, Slovácké muzeum, 14|15 BATŮV INSTITUT, Muzeum Kroměřížska a další instituce.

* * *

Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o. uspořádá v měsících říjen až prosinec sérii přednášek, diskuzí a besed s předními českými a slovenskými odborníky z oblasti moderní vědy, techniky a společnosti

SOUČASNÝ SVĚT VĚDY A SPOLEČNOSTI

DISKUSNÍ FÓRUM NEJEN PRO MLADÉ

Cílem projektu je podpora rozvoje a další profesní orientace mladých lidí Zlínského kraje, kteří tak dostanou příležitost seznámit se s moderními oblastmi vědy, techniky i poznávání a vývoje společnosti, díky multidisciplinárnímu přístupu lépe pochopit provázanost dnešního světa, mohou klást své dotazy a lépe se zorientovat v tom, co by mohlo být pro rozvoj naší společnosti i jejich osobního a profesního života perspektivní a užitečné.



Projekt byl finančně podpořen Nadací SYNOT a bude realizován ve Valašském Meziříčí, Zlíně a Uherském Hradišti.

DOPLŇKOVÁ VÝUKA PRO ŠKOLY

Hvězdárna Valašské Meziříčí připravila pro všechny typy škol programy doplňující učební osnovy. Termín akce a požadovaný program je nutno dohodnout předem buď prostřednictvím e-mailu (info@astrovm.cz) nebo telefonicky (571 611 928).

Vzhledem k probíhající rekonstrukci hvězdárny **nabízíme možnost realizace programů přímo na škole**. Podrobnou nabídku programů a akcí pro školy najdete na internetové adrese www.astrovm.cz/cz/program.html.

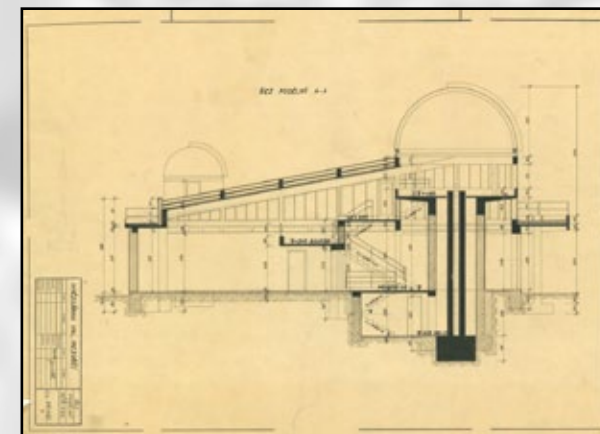
INFORMACE

eBADATELNA SE PŘEDSTAVUJE

Zlínský kraj a jeho paměťové instituce vytvořily v rámci České republiky ojedinělý projekt, díky němuž jsou digitálně zpřístupněny zajímavé dokumenty z fondů Hvězdárny Valašské Meziříčí, Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně, Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně, Muzea Kroměřížska v Kroměříži, Muzea regionu Valašsko ve Vsetíně, Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Slováckého muzea v Uherském Hradišti.

Zájemci o historii regionu si mohou na portále prohlédnout některé regionální noviny a časopisy, knihy, umělecká díla, mapy a plány či zajímavé historické fotografie a videonímky, a to díky tomu, že část fondů paměťových institucí byla v uplynulých letech digitalizována. Vytvoření elektronických verzí dokumentů přispělo k jejich ochraně a mnohdy i záchraně pro budoucí generace. Významným počinem byla také spolupráce s vědeckými knihovnami na zkompletování regionálních novin, jejichž jednotlivé ročníky nebo čísla nebyly v regionu uchovány v celistvosti.

Nový portál eBadatelna přináší široké laické a odborné veřejnosti nejen zpřístupnění digitalizovaných dokumentů, jejichž počet bude průběžně dále rozšiřován, ale nabízí zájemcům také zhlédnutí virtuálních výstav či studium zajímavých článků o fondech paměťových institucí.



Navštivte portál na adrese: <http://ebadatelna.zljkraj.cz>. Věříme, že vás zaujme.

(Mgr. Radek Kraus, Hvězdárna Valašské Meziříčí)

Z HISTORIE HVĚZDÁRNY

HVĚZDÁRNA 1956 (ŘÍJEN A PROSINEC)

Závěr roku 1956 byl dle hodnocení Josefa Dolečka pro všechny astronomy nepříznivý. Citují: „...že byly případy kdy po celý měsíc bylo nepřetržitě zamračeno. Přes to snažili jsme se i z těchto nepříznivých podmínek udělat, co bylo možno.“

Z nám dostupných statistik se v závěru roku 1956 v měsících říjen až prosinec konalo na hvězdárně celkem 18 přednášek. Mimo hvězdárnu pak 12 pořadů s tematikou astronomie. Nelze opomenout akce, které měly dobový charakter jako například přednáška v rámci Měsíce československo-sovětského přátelství věnovaná úspěchům sovětské astronomie anebo pořad nazvaný Astronomie a náboženství. Zajímavým údajem z historických statistik je návštěvnost, která v průměru byla 34 osob na jednu přednášku na hvězdárně. Nejúspěšnějším programem byl Večer astronomických aktualit, který proběhl 16. 10. 1956 za účasti 94 osob.

Historické statistiky hvězdárny také obsahují data k odborným činnostem. Na samotném konci roku proběhla meteorářská expedice „Quadratidy“ na Radhošti za účasti Dolečka a Neubauera. K dalším odborným činnostem patřilo zaznamenávání sluneční aktivity, meteorologická pozorování (3x denně, Neubauer) a práce konstrukční. Ty byly zaměřeny na stavbu reflektoru o průměru 600 mm.

* * *

JAK DOLEČEK PASE HVĚZDIČKY

V závěru dnešního dílu vám představím obsah dopisu z 12. 2. 1957, jehož autorem je Svatopluk Havelka (1925-2009). Český hudební skladatel a pedagog, který se věnoval převážně komponování hudby symfonické, duchovní, komorní a filmové.

Citují: „Milý Jožko, ... Slíbenou znělku jsem Vám napsal, nabrála s filmovým symfonickým orchestrem na magnetofonový pásek... nabrána nic nestála, protože jsem to zařídil partyzánsky při natáčení hudby k filmu. Obsahově je znělka „astronomická a valašská“ a jak prohlásil režisér Vojtěch Jasný, že onen vedoucí valašsko-pastorální motiv mu vybavuje představu „jak Doleček pase hvězdičky“. A Vojtěch Jasný, který se moc zajímá o Vaši hvězdárnu, bude pro svůj příští film používat záběry z této hvězdárny, motivy z hvězdářského života (speciálně valašského).“

Obsah dopisu je do jisté míry překvapující a to především



z důvodu, že k němu nevedly žádné indície v podobě objednávků, předběžné dohody a podobně. Nebylo také známo, že by mezi Dolečkem a Havelkou existovalo nějaké přátelství. To bych spíše předvídal u Vojtěcha Jasného, který pochází z Kelče. Snad největším překvapením je znělka samotná, protože o její existenci nebyly známy žádné dokumenty. A jak to bylo s motivy z hvězdářského života? V roce 1958 je uveden do československých

kin povídkový film Vojtěcha Jasného pod názvem **Touha**. Sami můžete posoudit, zdali byl život hvězdářsko-valašský na filmovém pásu zachycen.

(Mgr. Radek Kraus, Hvězdárna Valašské Meziříčí)

INFORMACE

Hvězdářská ročenka 2017

Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o. přijímá závazné objednávky Hvězdářské ročenky na rok 2017. Objednávejte elektronickou poštou na astromsikova@astrovm.cz nebo telefonicky na číslo 571 611 928.

RŮZNÉ

Konec letního času

Letní čas skončí v neděli 30. října 2016, kdy se ve 3:00 SELČ (středoevropského letního času) posunou hodiny na 2:00 SEČ (středoevropského času), tedy o jednu hodinu zpět. Noc tak bude právě o jednu hodinu delší.



PROGRAMOVÝ ZPRAVODAJ HVĚZDÁRNY VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZLÍNSKÉHO KRAJE A VALAŠSKÉ ASTRONOMICKÉ SPOLEČNOSTI

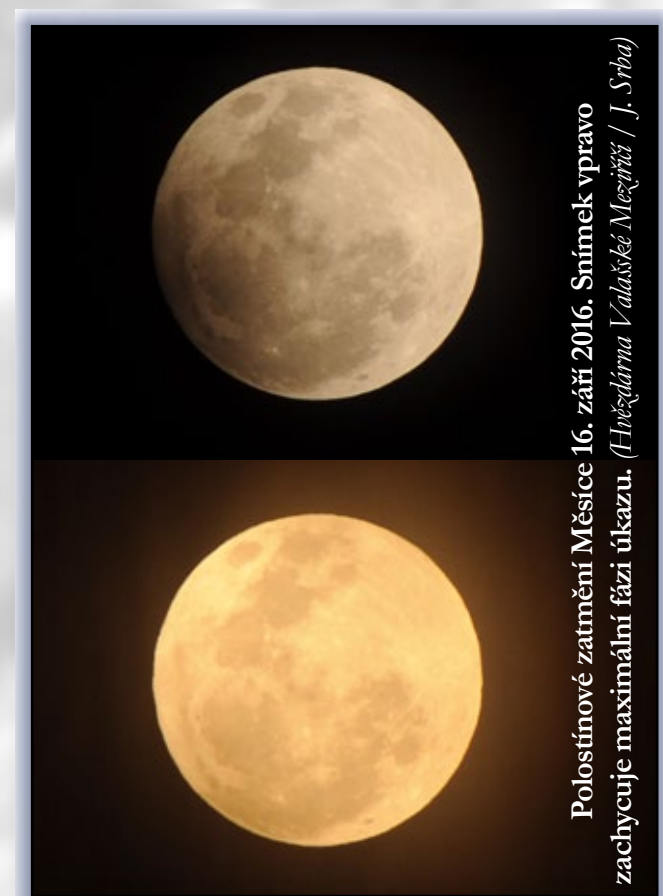
Vydává Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.: Vsetínská 78, 757 01 Valašské Meziříčí
tel./fax: 571 611 928; E-mail: info@astrovm.cz; URL: www.astrovm.cz

Sazba a tisk: Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.



HVĚZDÁRNA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

ŘÍJEN 2016



Polostínové zatmění Měsíce 16. září 2016. Snímek vpravo zachycuje maximální fázi úkazu. (Hvězdárna Valašské Meziříčí / J. Srba)